GAMMA INVOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLAD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Dania. — Królewstwo Polskie. — Rosya. — Grecya. — Turcya. — Azya. — Zteatru wojny. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Rzecz urzedowa.

Wiedeń, 20. sierpnia. Dnia 21. sierpnia 1855 wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany XXXI. zeszyt dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

Nr. 138. Dekret ministeryum finansów z 6. sierpnia 1855, względem zaprowadzenia Najwyższego patentu z 26. stycznia 1853 w lombardzko-weneckiem królewstwie.

Nr. 139. Rozporządzenie ministeryum finansów z 6. sierpnia 1855, prawomocne dla znajdujących się w powszechnym celnym związku krajów koronnych, z sprostowaniem i odmianą powszechnej celnej taryfy z dnia 5. grudnia 1853.

Nr. 140. Dekret ministeryum finansów z dnia 6. sierpnia 1855, tyczący się sprostowania alfabetycznego spisu artykułów, zniżonych

i wolnych od opłaty cła na Elbie.

Nr. 141. Dekret ministeryum finansów z dnia 11. sierpnia 1855, obowiązujący wszytkie kraje koronne, którym się ogłaszają przepisy względem emisyi nowych banknotów po dziesięć reńskich.

pisy względem emisyi nowych banknotów po dziesięć reńskich.
Nr. 142. Dekret ministeryum finansów z 13. sierpnia 1855, prawomocny dla wszystkich krajów koronnych, w których jest obowiązujący regulamin cła i monopolu państwa, którym się uwalnia od kontroli w okręgu Pogranicza dalmatyńskiego wino tudzież proste wino w beczkach z kantonu tesyńskiego.

Nr. 143. Dekret ministeryum finansów z dnia 13. sierpnia 1855, do wszystkich krajowych władz finansowych, względem uwolnienia od stęplu losów w niektórych artykułach puszczonych na loteryę. Nr. 144. Rozporządzenie ministeryów spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z dnia 18. sierpnia 1855, względem zakazu rozdro-

bniania domów w mieście Oedenburg.

Sprawy krajowe.

Lwów, 24. sierpnia. Wśród strasznej klęski, która nawiedziła stolicę naszą, straciła znaczna liczba rodzin swych żywicieli

i mnostwo sierot zostało bez przytułku.

Magistrat troskliwy o los nieszczęśliwych wdów i sierot, tudzież pomny obowiązku zapobiegać usilnie wzmagającej się nędzy, postanowił w porozumieniu z radą gminy, wybrać komitet z radców gminy pod przewodnictwem i kierunkiem przełozonego magistratu, i podać pomocną rękę rodzinom, które podczas panującej epidemii straciły swych żywicieli i oraz zająć się staraniem o pozostałe sieroty.

Komitet ten poparty ze strony duchownych stolicy zawiązał się ku uświetnieniu urodzin Jego c. k. Apostolskiej Mości dnia 18.

sierpnia r. b.

Można tuszyć, że mieszkańcy Lwowa przy swej niewyczerpanej dobroczynności, zechcą w każdym względzie popierać to dzieło ludzkości. – Z Magistratu król. stoł. miasta Lwowa.

(Nowiny dworn. — Konferencya ministra pruskiego u hr. Boul.)

Wiedeń, 20. sierpnia. Jego Mość przybył dzisiaj zrana

Levanhurga do Withia i ndrielał przez kilka godzin audyonogi

z Laxenburga do Wiednia i udzielał przez kilka godzin audyencyi. Jego cesarzew. Mość Arcyksiaże Ludwik Wiktor wyjechał wczoraj do Ischl. — Jego cesarzew. Mość Arcyksiaże Rajner wyjechał dziś do Neunkirchen.

Pan hr. Arnim przybył tu wczoraj o godzinie 7. zrana z podróży swojej do kapiel i miał w południe dłuższą konferencyc z Jego Excelencya p. ministrem spraw zewnętrznych hr. Boul.

— Minister sprawiedliwości przyzwolił na upraszane przeniesienie adjunkta sądowego, Faustyna Józefa Zuk Skarzewskiego i Alexandra Jasińskiego w drodze dobrowolnej zamiany, a mianowicie pierwszego z Lwowskiego do Krakowskiego, a drugiego z Krakowskiego do Lwowskiego sądu krajowego.

(Zamiana dawniejszych na nowe 10reńskowe banknoty.)

C. k. ministeryum finansów wydało następujące z d. 11. sierp-

nia rozporządzenie:

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 7. sierpnia r. b. przyzwolić na wydanie nowych banknotów dziesięcio-reńskowych w zamian za będące teraz w obiegu banknoty tej kategoryi, a to według postanowień następującego tu obwieszczenia banku z dnia 1. sierpnia 1855 i z tą uwagą, że istnące co do banknotów uprzywilejowanego austryackiego banku narodowego w ogóle rozporządzenia zastosowane być mają także i do nowych banknotów.

Dla kas publicznych obowiązującą jest zasada zachowywana zwykle przy ściaganiu banknotów z obiegu, że dawne banknoty przy odsyłkach pieniężnych i wypłatach kas między sobą użyte być mogą przez ciąg dalszych trzech miesięcy nad wyznaczony na obieg pry-

watny termin, to jest do ostatniego września 1856.

Obwieszczenie.

Dyrekcya austryackiego banku narodowego postanowiła za przyzwoleniem wysokiego c.k. ministeryum finansów, ściągnąć znajdujące się teraz w obiegu banknoty po 10 złr. V. formy, a natomiast wydać nowe hanknoty VI. formy takiej samej kategoryi.

Opisanie tych banknotów nowych ogłoszone będzie powszech-

nie osobnym dodatkiem.

Przy zamianie wspomianych banknotów V. formy trzymać się

należy następujących postanawień:

1. Banknoty 10cio reńskowe V. formy przyjmowane być mają od 1. października 1855 do ostatniego czerwca 1856 we wszystkich jeszcze kasach bankowych tak w Wiedniu jak i w krajach koronnych, w drodze zamiany i przy wypłacie.

2. W kasach wymiany banknotów w Lublanie, Klagenfurcie, Gorycyi, Salchurgu, w Czerniowcach i w Krakowie odbywać się ma zamiana zostających teraz w obiegu banknotów 10cio-reńskowych V. formy za nowe banknoty tejze kategoryi VI. formy, począwszy od 1. października r. b., i trwać tak jak i w innych kasach bankowych w krajach koronnych do ostatniego czerwca 1856.

3. Począwszy od 1. lipca 1856 do ostatniego września 1856 przyjmowane być mają banknoty 10cio-reńskowe V. forme jeszcze tylko w kasach bankowych w Wiédniu, tak przy wymianie jak i

wypłacie.

4. Po upływie tego terminu udać się należy względem wymiany wspomnionych banknotów bezpośrednio do dyrekcyi bankowej w Wićdniu. — Wićdeń 1. sierpnia 1855.

Ameryka.

(Panama obwieszcza się państwem udzielnem.)

Dziennik Patrie donosi, że Panama oderwała się od Nowej Grenady i ukonstytuowała się samoistnie. Justo Arosemena został prowizorycznym naczelnikiem państwa nowego. Zastepstwo narodowe zebrało się następnie, i wybrało Franciszka Fabrego swoim prezydentem. Dziennik wspomniony robi przy tem i tę jeszczel uwagę: "Oderwanie się Panamy można było łatwo przewidzieć, zwłaszcza te nowe wpływy i znaczenie, jakiego miasto i prowincya Panamy nabrała od czasu kolei żelaznej na cieśninie."

Anglia.

(Wyraźny zakaz wywozić żelaziwo ku stronom nieprzyjacielskim.)

Rada ministeryalna angielska rozważywszy stosowność zakazu wywożenia pewnych artykułów, które mogą być użyte do prowadzenia wojny, odwołując się do rozkazu Jej Mości królowej z d. 18. lutego 1854 zakazała wywóz pewnych gatunków żelaza i płyt żelaznych do wszystkich miejsc Europy na północ od Dunkierki lub na morze śródziemne na wschód od Malty.

Francya.

(Poczta paryska. – Świetny wjazd J. Mości królowej Wiktoryi do Paryża. – Ugody o dostawe odzieży. – Pokój i swoboda w Algieryi. – Studnie artezyjne w Saharze.)

Paryż, 19. sierpnia. Monitor ogłasza długie sprawozdanie o przybyciu królowej Wiktoryi do Paryża. Dla braku miejsca pomijamy długi opis dekoracyi wzdłuż drogi, którą przejeżdżał orszak i przytaczamy z urzędowego sprawozdania tylko ustępy tyczące się samego przyjęcia Jej Mości królowej Angielskiej.

"Wjazd Jej Mości królowej Wiktoryi do stolicy Francyi, pisze Monitor, enstuzyatyczne i prawdziwie serdeczne przyjęcie jakiego

doznała, stanowić będą jedną z najpiękniejszych i najświetniejszych kart w historyi obydwóch narodów połączonych odtąd najściślejszemi

i nierozerwanemi węzłami.

Około drugiej godziny pozamykano sklepy i warsztaty, targowice nagle stanęły puste i nowe tłumy luda rozlały się wzdłuż drogi, którędy miał przyjeżdżać orszak, a gdzie ciżba tak już była wielka, iż się zdawało, że niebędzie miejsca ani na jedną już osobę. Klasa robotnicza odznaczała się między wszystkiemi swą wcsołością, szczerością i swobodą. Niezliczone korporacye paryskie, z przedmieść i wsi na kilka mil odległych, defilowały z chorągwiami na czele udając się śpiesznie na wyznaczone stanowiska.

Niepotrzebujemy mówić o uczuciach armii i gwardyi narodowej. Królowa jechała od rogatki Strasburskiej aż do St. Cłoud podwójnym szpalerem (gwardya narodowa po prawej, armia po lewej stronic); mogła widzieć, jakic uniesienie ożywiało wszystkich tych mężów i jak byli szczęśliwi łącząc w jednym okrzyku imiona Ce-

sarza i dostojnej Jego Sprzymierzonej.

O godzinie szóstej książę Napolcon przybył na dworzec, gdzie już czekali marszałek Magnan, prefekt departamentu Sekwany i prefekt policyi Galerye i trybuny pełne były dam strojnych i znako-

mitych cudzoziemeów.

O godzinie siódmej oświetlono dworzec złotemi kandelabrami, lampami i żyrandolami jaśniejącemi tysiącem świec. O siódmej godzinie dwudziestej minucie dwadzieścia jeden wystrzałów z dział, powitały przybycie pociągu królewskiego. Niezmiernym okrzykiem radości odpowiedział lud na huk artyleryi.

Jej Mość królowe Wiktoryę witano najzywszemi i najczulszemi okrzykami; jenerał Lawoestine w imieniu 9. hatalionu gwardyi narodowej w służbie na dworcu kolei, podał królowej piękny bukiet,

który Jej królewska Mość łaskawie przyjąć raczyła.

U wyjazdu z Dworca stała deputacya uczniów szkoły politechnicznej, których ojcowie polegli pod murami Schastopola. Królowa, której Cesarz pokazał ten orszak młodziczy, przypatrywała się im z widocznem spółczuciem.

Okrzyki radości nieustawały wzdłuż drogi. W miarę jak zmierzch zapadał iluminacya nagła, świetna tworzyła czarującą jas-

ność wzdłuż drogi.

O trzy kwadranse na dziewiatą zapowiedziały salwy artyleryi przybycie orszaku do St. Cloud. Jej Mość Cesarzowa stała u wschodów w towarzystwie Jej Cesarzewiczowskiej Mości księżniczki Matyldy, dam i oficerów Dworu Ich Cesarskiej Mości, tudzież marszałków pałacowych, dam i oficerów przeznaczonych do służby Jej Mości królowej podczas Jej pobytu; Ich Excelencyi wielkich dygnitarzy koronnych; Jego Exc. ministra Stanu i Domu Jego Mości Cesarza i Jego Exc. ministra spraw zagranicznych.

Zaraz po przybyciu do wielkich apartamentów, Cesarz przedstawił J. M. królowej ministrów, dygnitarzy koronnych i oficerów

dworu.

O godzinie pół do dziesiątej udali się Najjaśniejsi Państwo do galeryi Dyany, gdzie dano obiad, po którym wrócili do wielkich apartamentów, gdzie zabawili do godziny jedenastej.

Wieczór był zamek St. Cloud, Boulogue i cały Paryż świetnie

iluminowany."

- Do Gazety Kolońskiej piszą z Paryża:

"W ministerstwie wojny zawarto w ostatnich dniach umowy, według których liweranci muszą dostawić w ciągu najbliższych czterech lat odziczy na 450.000 żołnierzy. Oprócz tych ugód zawarto jeszcze inne względem dostawy zwyczajnych potrzeb armii francuskiej. Zdaje się przeto, że rząd francuski obmyśla środki ku pokryciu potrzeb armii liczącej 800.000 ludzi."

- Pewien dziennik Algierski donosi, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy nie przedsiewzięto żadnej expedycyi w Algieryi, nie dano ani jednego wystrzału karabinowego. Od roku 1830 zrobiono po raz pierwszy to spostrzeżenie i jest wszelka nadzieja, że stan ten będzie trwały. Większość krajowców uznaje panowanie francuskie i uważa zdobycie kraju za czyn dokonany. W ciągu ostatnich ośmiu lat produkowała kolonia trzy razy więcej niż zkonsumować może. Arabowie i Kabyle okazują teraz równie wielką chęć nabywania i zarabiania, jak dawniej mieli chęć niszczenia.
- Jest w planie, by w najwięcej na południe leżących posiadłościach kolonii urzeczywistnić marzenia jenerała Lamoriciere, mianowicie: kopaniem studzien artezyjskich zamieniać piasczyste pustynie Sahary w urodzajne oazy, w sposób jak uzyźniono dolinę Nilu. Interesowane w tej kwestyi algierskie korporacye gminne zebrały już potrzebne na to fundusze, a jenerał Desvaux bawi teraz w Paryżu, by się porozumieć z osobami, którym polecono potrzebne działania.

Włochy.

(Jego Świątobliwość przywraca fundacyę na starych księży. -- Deklaracya parochów piemonckich przy pobieraniu wsparcia.)

Jego Światobliwość Papież oddał fundacyę "de Cento Preti," według której obszerny w wszelki potrzeby zaopatrzony gmach w Rzymie przeznaczony był na umieszczenie i pielegnowanie starych księży, znowu na ten cel dobroczynny, i wyznaczył nowe fundusze oprócz już istniejących.

— Według dziennika Movimento muszą plebani stosownie do wyższego rozkazu dołączać do kwitów przy pobieraniu wsparcia z kasy kościelnej następującą deklaracyę:

"Ja niżej podpisany poprzedzam przyjęcie wsparcia parochialnego ta deklaracya, że aktem tym nie mam zamiaru nadwerężać przepisów św. praw kanonicznych."

Dania.

(Zmiana konstytucyi powtórnie przyjęta.)

Kopenhaga, 19. sierpnia. Folksting przyjąt i po drugiej rozprawie prawie jednogłośnie zmianę ustawy kardynalnej. Poprawek nie proponowano zadnych.

Mrolestwo Polskie.

(Pozwolenie wywozu żyta jest wyjątkowe.)

Rozporządzenie księcia namiestnika Królestwa Polskiego do urzędu celnego w Granicy, względem pozwolenia wywozu wszelkiego gatunku zboża równie do Prus, jakoteż do miasta Krakowa, objaśnia Preuss. Corr. następującem: Zakaz wywozu żyta z Polski nie jest zaniesiony i nie będzie nawet teraz zniesionym. Zrobiono tylko wyjatek co do wywozu na komory w Granicy i Michałowicach, przez które wolno przewozić żyto do Prus lub Austryi i dalej je rozsyłać.

Rosya.

(Intendantura marynarki czarnomorskiej przeniesiona do Mikołajewa.)

Z Odessy z d. 5. sierpnia pisza do Gazety Kolońskiej:

"We warsztatach okrętowych w Mikołajowie rozwijają nadzwyczajną czynność w budowie okrętów. Budowa parostatków odbywa się także z pośpiechem. Do największych okrętów, które tam budują, należy niezawodnie wielka śrubowa fregata "Witjaż" o 49 działach. By się przygotować na możliwy atak twierdzy Mikołajewa, gdzie się teraz koncentrują wszystkie władze marynarskie floty morza czarnego i cała czynność jej intendantury, dołożył rzad rosyjski wszelkich usiłowań i złożył tam masy materyałów obronnych. Na wypadek ataku założonoby także trudności w zegludze, która teraz jest zupełnie wolna i ożywiona dość znaczną komunikacyą z portami Chersońskim i Qezakowskim.

Grecya.

(Sprawa p. Kalergis przewieka się.)

Z Aten donoszą z d. 17. b. m.: Sprawa ministra wojny p. Kalergis jeszcze nie rozstrzygniona; Król nie podpisuje już raportów ministerstwa wojny i słychać, że Kalergis ma otrzymać trzymiesięczny urlop na podróż za granicę. Prezydent ministrów Maurokordatos wahał się daćmu dymisyę, co wywołało niechęć w publiczności.

Turcya.

(Nowy kodex handlowy. — Omer Basza zaszczycony wielką wstęgą Bath. — Trzesienia ziemi ponawia się.)

Parostatkiem "Australia" nadeszły do Trycstu doniesienia z Konstantynopola z 13. b. m. Mianowano komisarzy dla ułożenia nowego kodexu handlowego i przyzwano do niej kilku poddanych oryentalnych. Omera Baszę udekorowano uroczyście wielką wstęgą kr. angielskiego orderu Bath. Równie w stolicy, jakoteż w Brusie ponowiły się trzęsienia ziemi.

Azya.

(Minister francuski jeszcze nie przybył do Persyi. – Syryjskie strony na czas spokojne.)

Listy z Tabris z d. 7. lipca nie jeszcze nie wspominają o przybyciu pana Bourre, a przeto francuscy poddani w Persyi zostają jeszcze pod opieką rosyjską.

— O wypadkach insurekcyjnych nad rzeką Hebron nie słychać nie pewnego. W Napluzie i Latan Kia przywrócono spokojność. Również z Damasku i Alepo wiadomości nie zatrważały.

Z teatru wojny.

Doniesienia z morza baltyckiego.

(Wyciąg z urzędowego raportu kontre-admirała Penaud o bombardowaniu Sweaborga. – Depesze na Gdańsk z 16. sierpnia o bombardowaniu Sweaborga. – Pruski okret kupiecki ucierpiał od maszyny piekielnej.)

Monitor z dnia 18go sierpnia ogłasza raport kontre-admirała Penaud, komendanta naczelnego dywizyi okrętowej na Baltyku z d. 11. sierpnia z pokładu okrętu Tourville do francuskiego ministra wojny. Donosi, ze dnia 8. sierpnia o godzinie pół do ósmej zrana szesnaście hombard angielskich, każda o jednym możdzierzu, pięć bombard francuskich, kazda o dwóch możdzierzach, i jedna baterya oblęznicza o czterech możdzierzach, ustawione w ciągu dwóch nocy poprzedzających na wyspie Abraham w odległości 2200 metrów od twierdzy, rozpoczęły ogień na Sweaborg. Według raportu admirała Penaud odniosło bombardowanie najpomyślniejszy skutek. Już po trzygodzinnej kanonadzie widoczne były szkody wyrządzone bombami. Na kilku punktach odrazu wszczęły się pożary, i wnet widziano z okrętów sprzymierzonych płomienie buchające ponad kopułą kościoła położonego na północnej stronie wyspy Est-Swarto. Jest to, pisze raport, prawie jedyny pomnik, który na wyspach Vargon i Swarto nietkniety pozostał od naszego ognia. Raz po razu dały się słyszeć cztery straszne explozye; pożar ogarnał magazyny prochu i amunicyi. Szczególnie dwie ostatnie explozye były okropne, musiały, pisze raport, wyrzadzić nieprzyjacielowi ogromne szkody w ludziach i w materyałach. Przez kilka minut słyszano huk pękających homb Dnia 11. sierpnia o czwartej godzinie rano ustało bombardowanie; trwało przeto dwa dni i dwie nocy, w ciągu których Sweaborg przedstawiał ogromne ognisko pożaru. Ogień zniszczył prawie całą twierdzę, warsztaty, magazyny, koszary, rozmaite zakłady urzędowe i znaczne zapasy arsenału.

"Ogień naszych możdzieży i granatników, pisze raport, tak był celny, że w obawie, ażeby zupełnie nie zgorzał okręt trzypokładowy, stojący w przesmyku między Sweaborgiem a wyspą Back-Hol-

men, nieprzyjaciel ściagnał go w nocy do portu".

Straty Rosyan musiały według raportu kontre-admirała Penaud być bardzo znaczne, ze strony sprzymierzonych poległ tylko jeden majtek angielski, a kilku odniosło lekkie rany. Wkońcu oddaje kontre-admirał Penaud pochwały meztwu swej dywizyi, i ścisłemu porozumieniu panującemu między dowódźcami. Przyrzeka nadesłać sprawozdanie więcej szczegółowe, i przedłoży oraz ministrowi wojny nazwiska oficerów, marynarzy i żołnierzy, którzy odznaczeniem się

w tej walce zasłużyli na nagrode.

- Gazeta Times zawiera następującą depeszę z Gdańska pod dniem 16. sierpnia osma godzina wieczór: "Okręt "Vulture" zawinał z pocztą. Eskadry sprzymierzone powróciły dnia 13. z Swcaborgu do Nargen. Pomyślny wypadek pod Sweaborgiem potwierdza się zupełnie. Zaden okret nie jest znacznie uszkodzony. Straty z angielskiej strony sa: nikt nie poległ, ranieni dwaj oficerowie i około 30 szeregowców. Strata francuska jest również mato znacząca". -K. H. Z. donosi podobnież z Gdańska pod dniem 17go sierpnia: "Okret "Vulture", który właśnie przybił do ladu, potwierdza wiadomości przywiezione dnia 15. b. m. okretem "Pelican". Zburzenie Sweahorgu jest dokonane, fortyfikacye sa prawie całkiem zniszczone. Strata sprzymierzonych prócz kilku rannych ludzi i uszkodzonych okrętów jest nieznaczna. Załoga rosyjska i okręta wojenne, z których dwa spłoneło, cofneły się. Sprzymierzeni tymczasowie ladowali na wyspy. Flota sprzymierzonych stoi teraz na kotwicy w zatoce Sweaborga, a ośm okretów pod Kronsztadem".

Z Szczecina donosza, że jeden pruski okręt kupiecki natrafił w zatoce fińskiej na maszynę piekielna, i wyleciał w powietrze. Jest to statek sztralsundzki "Hildegard Schwarzer" pod wodza kapitana Brandenburg, który wiózł zapas węgla dla floty angielskiej. W miejsce wyłowionych maszyn piekielnych pozatapiali Rosyanie

nowe.

Doniesienia z-nad czarnego morza.

(Depesza jenerala Pelissier z 17. sierpnia w zupełności z Monitora. — Utarczka z 16. b. m. według depeszy Warneńskiej na Bukareszt. — Obronne przedsiębierstwo Rosyan w Sebastopolu. — Polożenie Karsu przykrzejsze. — Nowe zasilki do Erzerum. — Sumy na opędzenie potrzeb nadesłane.)

— Francuski minister wojny otrzymał następującą w Monitorze ogłoszoną depeszę jenerała Pelissier z dnia 17. sierpnia o godzinie pół do dwunastej wieczór:

Podczas wczorajszego ataku nieprzyjaciel wyruszył w pięć dywizyi, 6000 koni i 20 bateryi z postanowieniem zająć wzgórza Fediuchiny. Przeprawiwszy się przez rzekę na kilku punktach, nagromadził narzędzia saperów wszelkiego rodzaju, faszyny, drabiny,

które pozostawiał na placu cofając się z pośpiechem.

Jak zawsze artylerya nasza walczyła dzielnie i szcześliwie. Baterya pozycyjna angielska na wzgórku piemonckiem silnie nas wspierała. Rosyanie zostawili na placu przynajmniej 2500 poległych; 38 oficerów rosyjskich i 1620 żołnierzy znajdują się w naszych ambulansach. Słychać, że trzech jenerałów rosyjskich poległo. Oprócz tego zabraliśmy 400 jeńca. Z naszej strony straciliśmy 181 poległych i 810 rannych. Ciężko ranni są: Tixier, Darbois, Alpy i Saint-Remy;

lekko ranni: Polhes, Barthe i Gagneur.

— O ataku Rosyan na linię rzeki Czarnej z 16. b. m. otrzymano dwie inne depesze telegraficzne z Warny na Bukareszt, które jednak nie nowszego nie zawierają. Okopów wzniesionych przez Sardyńczyków nie mogli Rosyanie zburzyć, gdyż Francuzi zagrażali obu ich skrzydłom pod Traktirem i Bajdarem, a Turcy i Sardyńczycy w połączeniu jednej cześci kawaleryi francuskiej w liczbie około 50.000 zołnierza z 96 działami bili się odważnie. Zamiarem Rosyan było opanować wzgórza bałakławskie, dominujące nad Bałakławą, a gdyby im się było powiodło, natenczas wodzowie armii połączonych musieliby byli bombardowanie Sebastopola i szturm wieży Małakowa na jakiś czas zawiesić.

Dnia 14. b. m. przybyły do Bałakławy spodziewane okręta z amunicyą, i natychmiast zawieziono tysiące bomb i granatów koleją żełazną az do reduty Grom i Wiktorya.

Załogę sebastopolską wamocnił znów oddział greckich ochotnikow. W twierdzy miały choroby sprawić wielkie spustoszenia.

Z azyatyckiej widowni boju nie ma nic nowego.

— Z-pod Schastopola otrzymał dziennik Milit. Ztg. doniesienia sięgające po dzień 4. b. m. Wódz naczelny książę Gorczakow potwierdził projekt jenerała od inżynieryi Tottleben'a, kierującego pracami obronnemi, a mianowicie rzucenia mostu łyżwowego w zatoce, począwszy od bateryi mikołajowskiej aż do bateryi Korniłowa (zwanej także katarzyńską). Korzyści tego wielkiego dziela sąśród terażniejszych stosunków widoczne; za jego pomocą otrzymano najprzód komunikacyę między stroną północną i południową; będąc tez Rosyanie pewni tego mostu niepotrzebują w stronie południowej utrzymywać tak licznych wojsk, a nadto mogą już teraz uchronić się od zgubnego ognia nieprzyjącielskiego. Obu przyczołków tego mostu bronią nietylko baterye, lecz nadto działa tych bateryi strychuja Karabelnę i zatokę tamtejszą. Dnia 3go b. m. odbyło się uroczyste

poświęcenie tego mostu olbrzymiego w obccności księcia Gorczakowa, jenerał-adjutanta Osten-Sacken'a i innych wyższych osób wojskowych.

Listy z Trebizondy z d. 7. b. m. donoszą, że do Erzerum nie nadeszty żadne doniesienia, ani przesyłki pocztowe z Kars, z czego wnosić można, że twierdza jest ściślej obsaczona. Hafis Basza przybył na czele 10.000 Baszi Bożuków do Erzerum. Do Trebizondy nadeszła przesyłka Porty w sumie 7 milionów piastrów na pokrycie najbliższych i najnaglejszych potrzeb armii anatolskiej.

Pomiesienia z ostatniej poczty.

Londyn, 20. sierpnia. Jenerał lord Gough mianowany został pułkownikiem gwardyi koronnej (horse-quards) na miejsce zmarłego lorda Raglana. Książę Newcastle zachorował bardzo w Krymie, ale według najnowszych wiadomości ma się już lepiej.

Madryt, 16. sierpnia. Nowy spisek odkryto w Barcelonie. Aresztowano wiele osób. Kuryer z Andaluzyi przywiózł wiadomość, że dwaj naczelnicy Karlistów Arevalo i Sarria Arteaga wyladowali w pobliżu Nerja i usiłują wzniecić powstanie w południowej Hiszpanii. Władze powzięły stosowne środki, by zapobiedz rozruchom.

Konstantynopol, 9. sierpnia. Pan Benedetti odpłynał dziś do Egiptu po swa małżonkę, która w Alexandryi bawi przy ojcu. Wczoraj miał zaszczyt być na audyencyi pożegnawczej u Sultana.

Alexandrya, 7. sierpnia. Journal des Debats pisze:
Doniesienia z Abissynii są ciekawe, zwłaszcza ze kraj ten stał
się widownią politycznych i wojskowych rewolucyi. Króla Ubi
zepchnął z tronu i zamordował krewny jego nazwiskiem Cassa.
Uzurpator ten przywłaszczył sobie koronę abisyńską, i przyjął tytuł
"wielce chrześciańskiego" króla; oświadczył się też z zamiarem
zdobycia znów Sudanu i oderwania go od Egiptu. Jak wiadomo
zdobył Mehemet-Ali prowincyę tę na Abissynii.

Dzisiejszą pocztą nieotrzymaliśmy dzienników wiédeńskich.

Windomości handlowe.

(Targ Ołomuniecki na woły.)

Otomunice, 14. sierpnia. Spęd bydła rzeżnego na dzisiejszym targu wynosił tylko 130 wołów; mianowicie przypędzili Jakób Schindler z Weisskirch 31 sztuk, Abraham Klausenstock z Osieka 18 sztuk; Mojżesz Brühl z Zurawna 17 sztuk, w mniejszych partyach 64 sztuk. W drodze sprzedano 1168 wołów; mianowicie sprzedali już w Biale do Prus Antoni Faber z Bochni 60 sztuk i Dawid Geiger z Sacza 53 sztuk. W Boberku sprzedał Abraham Klausenstok z Wiśnicza 16 sztuk, w Neufitschein sprzedał Abraham Silber 148 sztuk; Majer Güldener 96 sztuk, Mojzesz Brühl 41 sztuk i Fiszel Rubner 77 sztuk, wszyscy z Zurawna; Samuel Berl ze Stanisławowa 70 sztuk. W Lipniku sprzedali Hersz Schoenfeld ze Stryja 158 sztuk, Markus Kriss z Zurawna 103 sztuk, Osias Dawid z Rzeszowa 53 sztuk, Hersz Allerhand z Zurawna 130 sztuk do Wiednia i 30 sztuk do Prus. Aba Süssman z Sokołowa 119 sztuk. Pod Wiedniem "auf der Spitz" sprzedano 19 sztuk. - Sped bydła na targowicy wiedeńskiej liczył 1460 wołów, cetnar płacono po 27 do 29 złr. m. k. Na przyszły tydzień zapowiedziano z Galicyi około 700 wołów.

Kurs hoowski.

		The Land Street, Square, or other lands	SHOWN THE RESIDENCE	4 History and Control of the Control	
Data of January		gotó	wką	towa	rem
Dnia 24. sierpnia.	999	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	5	20	5	23
Dukat cesarski	n n	5	23	5	26
Półimperyal zł. rosyjski	77 29	9	16	9	20
Rubel srebrny rosyjski	77 99	1	471/2	1	481/g
Talar pruski	17 27	1	43	1	45
Polski kurant i pięciozlotówka	39 27	1	18	1	19
Galicyj. listy zastawne za 100 zr.	bez	92	15	92	45
Galicyjskie Obligacye indem }	kuponów	70	45	71	10
5% Pożyczka narodowa)	•	80	30	81	30

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

		Dnia 24	sierpnia	18	3ŏ ō .								złr.	kr.
Instytu	t kupił prócz	kuponów	100 po								m.	k.	92	-
92	przedał "	77	100 po	•					•	•	*			-
99	dawał "	, za	100 .								**	-	-	_
99	żądał "	" Za	100 .		•	•	•	٠	٠	•	77	"	92	30

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 20. sierpnia	w przecięci		
Obligacye długu państwa 5% za sto	751/2 3/4	751/2	
delto pożyczki narod 5% n	801/2 5/8 1/4	80 ⁵ /8	
delto z r. 1851 serya B 5% n	-	-	
detto z r. 1853 z wypłata . 5% n	_	-	
Obligacye dlugu panstwa 41/20/0 "	66	66	
detto detto 4% n	601/2	601/2	
detto z r. 1850 z wypłata . 40/0 n	-	-	
detto detto detto 30/0 n	_	-	
detto detto 21/20/0 n	-	-	
Pożyczka z losami z r. 1834 "	229	229	
dello detto z r. 1839	-	***	
detto detto z r. 1854 .	981/4 8/8 1/2	983/8	
Obl. wiéd. miejskiego banku 21/20/0	-	-	
Ohl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 5%	Title 1	_	

Obl. indemn. Niż. Austr	693/4
Akcye bankowe 961 963	962
Akeye n. a. Tow. eskp. na 500 złr.	
Akrye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr. 2020 2030	2052
Akeye kolei żel. Glognickiej na 500 złr	-
Akcye kolei żel. Edynburskiej na 200 złr	~~
Akcye kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 złr	
Akeye Dunajskiej žeglugi parowej na 500 złr 577	577
Akcye austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr 4821/2 485	4838/4
Galicyjski listy zastawne po 4% na 100 złr	-
Renty Como	-

Wiedeński kurs wekslów.

Dnia 20. sierpnia.	w przecięciu					
Amsterdam za 100 holl. złotych 95 953/4 96 1.	951/22 m.					
Augsburg 2a 100 złr. kur	116 1/4 aso.					
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24½ fl. 115½ l.	115½3 m.					
Genua za 300 lire nowe Piemont	- 2 m.					
Hamburg za 100 Mark. Bank 84 848/4 85	84 ³ / ₄ 2 m.					
Lipsk za 100 talarów	- 2 m.					
Liwurna za 300 lire toskań 114 1141/2 l.	1141/42 m.					
Londyn za 1 funt sztrl 11-12 14 15 l.	11-15 2 m.					
Lyon za 300 franków	- 2 m.					
Medyolan za 300 lire austr $114^{1}/_{2}$ $^{3}/_{4}$ l.	11½6/g2 m.					
Marsylia za 300 franków 134 134 1/2 4/4 1.	134 ¹ / ₄ 2 m.					
Paryż za 300 franków 134 134 1/2 8/4 1.	134 ¹ / ₄ 2 m.					
Bukareszt za 1 złoty Para	234 31 T.S.					
Konstantynopol za 1 złoty Para	- T.S.					
Cesarskie dukaty 21 21 1/4 1/2	211/4Agio.					
Ducaten al marco	Agio.					

Kurs gieldy wiedeńskiej.

Dnia 21. sierpnia o pierwszej godzinie po południu.

Dnia 21. sierpnia o pierwszej godzinie po południu.

Amsterdam $95\frac{1}{2}$. — Augsburg 116. — Frankfurt 115. — Hamburg 84^{1} _k. — Liwurna 11 3^{1} _k. Londyn 11.121. — Medyolan 11 4^{8} _k l. — Paryż 1341.

Obligacye długu państwa 5^{0} ₀ 76^{1} ₂ — 76^{5} ₈ Detto S. B. 5^{0} ₀ 87 — 88.

Detto pożyczki narod. 5^{0} ₀ 80^{13} ₁₆ — 80^{7} ₈ Detto 4^{1} ₂°₀ 66^{3} ₈ — 66^{1} ₂ Detto 4^{0} ₀ 60^{1} ₂ — 61. Detto z r. 1850 z wypłata 4^{0} ₀ — — Detto z r. 1852 4^{0} ₀ — — Detto 3^{0} ₀ 46^{1} ₂ — 47. Detto 2^{1} ₂°₀ 37^{1} ₄ — 92^{8} ₄. Detto z r. 1854 5^{0} ₀ — — Detto 3^{0} ₄ 46^{1} ₂ — 47. Detto 2^{1} ₂°₀ 37^{1} ₄ — 37^{8} ₄. Detto 1^{0} ₀ 15^{1} ₂ — 15^{5} ₈. Obl. indemn. Niz. Austr. 5^{0} ₀ 79 — 80 Detto krajów kor. 5^{0} ₀ 70 — 76. Pożyczka z r. 1834 229— 229^{1} ₂. Detto z r. 1839 119^{1} ₂ — 120 Detto z 1854 98^{5} ₃ — 58^{3} ₄. Oblig. bank. 2^{1} ₂°₀ 55 — 56. Obl. lom. wen. pożyc. r. 1850 5^{0} ₀ 97 — 99. Akc. bank. z ujmą 976 — 978. Detto bez ujmy — — Akcye bankowe now. wydania — — Akcye banku eskomp. 86^{1} ₄ — 86^{3} ₄. Detto kolei żel. Akc. bank. z ujma 976 — 978. Detto bez ujmy — — . Akcye bankowe now. wydania — — . Akcye banku eskomp. 86\(^1/4\) — 86\(^3/4\). Detto kolei żel. półn. Ces. Ferdynanda 204\(^3/8\) — 204\(^1/2\). Wied.-Rabskie — — . Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej 227 — 229. Detto Tyrnawskiej 1. wydania 18 — 20. Detto 2. wydania 25 — 30. Detto Edynburgsko-Neusztadzkiej 90\(^1/2\)—90\(^3/4\). Detto żeglugi parowej 581 — 583. Detto 11. wydania — . Detto 12. wydania 576 — 578 Prier. ohl. Lloydy (w śrebrze) 5\(^0/9\) 92 — 92\(^1/4\). Północn. kolei 5\(^0/6\) 33 — 83\(^1/8\), Glognickie 5\(^0/6\) 70 — 71. Obligacye Dun. żeglugi par. 5\(^0/6\) 82 — 82\(^1/2\). Detto Lloyda 488—490. Detto młyna parowego wieden. 107 — 108 Renty Como 13 — 13\(^1/8\). Esterhazego losy na 40 ztr. 72 — 72\(^1/2\). Windischgrätza losy 25\(^3/4\) — 26. Waldsteina losy 24\(^3/4\) — 25. Keglevicha losy 9\(^3/8\) — 10. Cesarskieh ważnych dukatów Agio 20\(^7/8\)—21.

Ces. dukatów steplowanych agio 207/8. Ces. dukatów obraczkowych agio 213/8. Ros. imperyaly 9.20 Srebra agio 171/2 gotówką.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 24 sierpnia.

a 500 złr. - złr.

a 500 złr. — złr. Amsterdam l. 2. m. — Augsburg $116^{1/4}$ l. 3 m. Genua — l. 2. m. Frankfurt $115^{1/4}$ l. 2. m. Hamburg $84^{1/2}$ l. 2 m. Liwurao — l. 2. m. Londyn $11.12^{1/2}$ l. m. Medyolan $144^{3/4}$. Marsylia 134. Paryż $134^{1/2}$. Bukareszt — . Konstantynopol — . Smyrna —; Agio duk. ces $20^{3/4}$ Pożyczka z roku 1851 $50^{1/6}$ lit. A. — lit. B. — Lomb. —; $50^{1/6}$ 0 niż. austr. obl. indemn —; innych krajów koron. $70^{7/8}$; renty Como —; Pożyczka z roku 1854 $98^{3/8}$ Pożyczka narodowa $81^{1/8}$ C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. $297^{1/2}$ —328 fr.

Frzyjechali do Lwowa.

Dnia 24. sierpnia.

Hr. Krasiński August, z Bełzca. – PP. Zbyszewski Wiktor, adwokat kraj., z Tarnowa. – Morawetz Henryk, doktor praw, z Jarosławia. – Borow-

ski Idzi, z Turza. - Martyni Kornel, c. k. radca apell., z Stanisławowa. - Podowski Wilhelm, z Janowa. - Duniecki Józef, adwokat kraj., z Batiatycz - Wierzbicki Julian, z Kutkorza. - Grochowalski Karol, z Tuczny. - Suchodolski Wiktor, z Seredniej wsi.

Wyjechali ze Lucowa.

Dnia 24 sierpnia.

Hr. Skarbek Aleksander, do Tarnopola. - Hr. Pejacowich Władysław, do Krakowa. - PP. Jorkasz Koch, c. k. sekretarz finans., do Krakowa. - Krze-czunowiez Ignacy, do Stanisławowa. - Grochowalski Karol, do Tuczny. -Zagórski Mieczyslaw, do Wołkowa. - Podoski Wilhelm, do Janowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 22. i 23. sierpnia.

Pora	Barometr w mierze parys. spro- wadzony do 0° Reaum.	Stopicń ciepła według Reaum.	Stan po- wietrza wilgetne- go	Kierunek i siła wiatru	Stan almosfery
6 god. xrana 2 god. pop. 10 god. wie.		+ 14.3° + 182° + 13.6° u deszcz	86.2 74 9 87 6 043.	zachodni sł.	pochmurno n
6 god. zran. 3 god. pop. 10 god. wie.	397 09 326.52 327.35	+ 11.6° + 210° + 11.6°	91.8 62.8 94.9	zachodni sl. zachodni n wschodni n	pochmurno n

Termina

sprzedaży, kupna, dzierzawy, licytacyi i t. d.

Dnia 27. sierpnia: Licytacya dóbr Tarnowa z przyległościami w Tarnowie. - Licytacya na transport przyrządów artyleryi we Lwowie. - Wydzierzawienie spustu stawu Olszanieckiego w Przemyślu. - Wydzierzawienie dochodów celnych w dobrach kameralnych Peczeniżyn i Jabłonów w Kołomyi. - Wydzierzawienie podatku konsumcyjnego w Brzeżanach, Stryju i Wadowicach. - Restauracya budynku eraryalnego w Brodach. - Licytacya na dostawę żywności dla wojska w Stanisławowie. - Wydzierzawienie podatku konsumcyjnego w samborskim okręgu kameralnym w Samborze.

Dnia 28. sierpnia: Wydzierzawienie dochodów miejskich w Serecie. -Licytacya realności pod nr. 114 w Samborze. – Licytacya realności pod nr. 6031/4, 166 i 1674 we Lwowie. - Wydzierzawienie młyna kameralnego w Samborze - Wydzierzawienie podatku konsumcyjnego w Brzeżanach, w Brodach, Wadowicach, w Samborze i w Stanisławowie. -Licytacya gruntu nr. 107 na Zaplotynie w Stryju. - Licytacya realności pod nr. 1961/5 w Zółkwi. - Licytacya na dostawe materyalu na gościniec w Stryju. - Wydzierzawienie propinacyi w Starem Mieście. - Licytacya trzech koni z pod landsdragonów i t. p. w Brzeżanach.

Dnia 29. sierpnia: Wydzierzawienie gruntów wojtowskich w Starem Mieście. - Wydzierzawienie podatku konsumeyjnego w Samborze i Stanisławowie - Licytacya na reparacyć uszkodzeń elementarnych w Stryju. - Wydzierzawienie podatku konsumcyjnego w Wadowicach, w Brzeżanach. - Licytacya na wikt aresztantów kryminalnych w Samborze.

Dnía 30. sierpnia: Licytacya dóbr Biczyce, Krasne i Trzetrzewina w Tarnowie. - Licytacya części wsi Michalczowa w Tarnowie. - Licytacya części wsi Turze we Lwowie. - Wydzierzawienie podatku konsumcyjnego w Brzeżanach, Stryju, Wadowicach, Stanisławowie, Rzeszowie. - Licytacya reparacyi gr. kat. kościoła w Hołosku wielkiem i bu. dynków parafialnych w Zimnowodzie we Lwowie. - Licytacya realności w Pruchniku.

Dnia 31. sierpnia: Licytacya szarwarku na gościniec okręgu Kałuskiego w Stryju. - Wydzierzawienie podatku konsumcyjnego w Samborze, Rzeszowie i Wadowicach. - Licytacya na dostawe beczek i materyału w Wieliczce. - Licytacya realności pod nr 194 w Rudkach. - Wydzierzawienie miejskich dochodów z rogatki w Brodach. - Wydzierzawienie propinacyi piwa w Kałuszu.

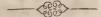
(Stan cholery we Lwowie.)

Na dniu 23. sierpnia wydarzyło się 23 nowych wypadków stabości a 17 wypadków śmierci. W ogóle od powstania zarazy zastablo 5422, a umarlo 2703 osób.

Do osobliwości na wystawie przemysłowej należy rój pszczół, jakiego Paryżanin niewidział. Jest-to po prostu ul w kształcie skrzyni, której ściany złożone są ze szkła w górze i w dole, tak iż jak najdokładniej można widzieć ruch i życie tej rzeszy. Obie szklanne ściany, śród których jest zamknięta ta monarchia najdawniejsza w świecie, są w odległości czterech cali od siebie, a płyta cała wynosi niemal jeden metr kwadratowy. Pszczoly były dotąd zamknięte i nie wylatywały, karmiły się miodem z plastrów ustawionych w ulu i tem, co im dodawał ich pasiecznik. Ale od kilku dni, gdy przyprawiono do ula rurę szklanna wychodzącą nad dach galeryi zaczęły wylatywać w pole. Pod wieczór

wszystkie są z powrotem w ulu. Ten rój pszczół za szkłem jest dla Paryżanów nowem widowiskiem, który zwabia wielu ciekawych.

- Jeden z przemysłowych paryzkich podjął się wysadzać nowy bulewar ratusza zawsze kwitnacemi drzewami; drzewo, gałęzie, liście i kwiaty mają być mianowicie z cynku.
- Roku zeszlego rozstał się 2 tym światem w Vilvorde pewien oficer pensyonowany, który służącej swojej zapisał dożywocie z tym obowiązkiem, by psa jego doglądała i karmiła, za co osobno pobierać ma miesięcznie pięć franków. Zaszły ztad spory ze spadkobiercami, ho dziwny im był zapis dożywocia dla psa, lecz sąd wydał wyrok taki, by służąca ta przychodziła co-miesiąc z psem swoim po te pięć franków.

Przy dzisiejszej Gazecie Nr. 34. Dodatku tygodniowego.